

متن پرسش

سلام علیکم: تمنا دارم پیام بنده را تا آخر با دقت بخوانید و جواب گویا، مستدل و کاملی دهید. در یکی از مساجد فعال و پویای جنوب تهران کار علمی و تربیتی می‌کنیم. بنا بر این در مورد کار تربیتی چند سوال داشتم. تربیت به دو صورت مستقیم و غیرمستقیم صورت می‌پذیرد. بعضی از رفقای ما معتقد هستند که روش غیرمستقیم تاثیر بسیار بیشتر و ماندگاری طولانی‌تر هم دارد. روش غیرمستقیم از همان حدیث حدیث امام جعفر صادق (ع) استنباط می‌شود که می‌فرمایند: «کونوا دُعَاةً لِلنَّاسِ بِغَيْرِ السَّنَتِكُمْ، لِيَرَوْا مِنْكُمْ الْوَرَعَ وَالْإِحْتِهَادَ وَالصَّلَاةَ وَالْخَيْرَ، فَإِنَّ ذَلِكَ دَاعِيَةٌ» این رفقای ما علاوه بر اینکه معتقد هستند تربیت غیرمستقیم تاثیر بیشتری دارد می‌گویند در این زمان تربیت مستقیم یعنی سخنرانی و عقاید و احکام و اینها برای بسیاری از نوجوانان به علت اینکه جذابیتی ندارد و اصلاً چنین مواردی برای آنها موضوعیتی ندارد نباید مطرح کرد چون توجهی همیشه و بلکه ممکنه مسخره کنند و یا زده شوند. بلکه باید اینها اول به یک رشدی برسند و بعد موارد مذکور را به آنها ارائه کرد. خب خود ما و بسیاری از افراد دیگر به همین صورت که از بچگی عقاید و احکام و تجوید یاد گرفتیم رشد کردیم و تربیت شدیم خب حالا سوال اینجاست که آیا در کار تربیتی برای نوجوانان نباید مباحث اصول عقاید به زبان ساده و روان را بیان کرد؟ آیا نباید از احکام صحبتی کرد؟ آیا نباید برای بچه‌ها صحبت معرفتی کرد؟ اگر خیر چرا؟ و اگر بله خب کتب و این موارد و محتوای آن را که برای نوجوانان جذاب باشد معرفی بفرمائید. در ضمن آقای علی صفایی حائری (ره) در کتاب نامه‌های بلوغ صفحه ۱۴۹ می‌گوید: «کسی که نه معرفت دارد و نه محبت و ایمان، کسی که در مقام عمل و اطاعت نیست؛ بر فرض برایش از احکام بگویی، فرار می‌کند؛ و بر فرض بر او سخت‌گیری کنی و تحمیل نمایی نفرت می‌آورد و عصیان و سرکشی نشان می‌دهد.» این جمله درست است یا خیر؟ دلیل خود را ذکر کنید لطفاً. ممنونم از حوصله و دقت نظر حضرتعالی تحت الطاف و عنایات الهی باشید

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: البته که باید به غیر از زبان و با حرکات و سلوک خود با جوانان و نوجوانان روبه‌رو شد، ولی در دل همان نوع روبرویی با جوانان وظیه داریم در نشست‌ها و جلساتی صمیمی، مباحث معرفتی و حتی قرائت قرآن را با آن‌ها در میان بگذاریم و همان‌طور که ملاحظه می‌کنید جناب مرحوم صفایی حائری در همان کتاب خوب «نامه‌های بلوغ» مباحث عقیدتی را با فرزندشان در میان گذاشتند. موفق باشید

